

דף נה.

עין משפט א. **הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"ג**

וּמִנִּין שְׂאִין שׁוֹחֲטִין קִדְּשֵׁי קִדְּשִׁים אֶלָּא בַּצָּפוֹן ת. שְׁהָרִי
נֶאֱמַר בְּעוֹלָה וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה'
וּבַחֲטָאת הוּא אוֹמֵר 'בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁחַט הָעֹלָה תִּשְׁחַט
הַחֲטָאת'. וּכְשֶׁם שֶׁהַחֲטָאת נִקְרְאת קִדֵּשׁ קִדְּשִׁים כֶּף
הָעוֹלָה נִקְרְאת קִדֵּשׁ קִדְּשִׁים. וּבְאֲשֶׁם הוּא אוֹמֵר 'בְּמִקּוֹם
אֲשֶׁר יִשְׁחַטוּ אֶת הָעֹלָה יִשְׁחַטוּ אֶת הָאֲשָׁם'. וְשְׁלָמֵי צְבוֹר
הֶקְשׁוּ לְחֲטָאת שְׁנֵאֲמַר 'וְעֲשִׂיתֶם שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד
לְחֲטָאת וּשְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה לְזִבַּח שְׁלָמִים' לְפִיכֶן הֵן

ת. כסף משנה: ומ"ש ומנין שאין שוחטין קדשי קדשים אלא בצפון וכו' עד ישחטו את האשם.
בר"פ איזהו מקומן (דף מ"ז ומ"ח). ויש לשאול למה הוצרך רבינו לכתוב וכשם
שהחטאת נקראת קדש קדשים כך העולה שהרי בלאו הכי יש ראייה שנשחטה בצפון. וי"ל
שלא הוצרך לכתוב כן אלא כדי שיצדק השם שכתב לנשחטין בצפון שהם קדשי קדשים:
ומ"ש ושלמי צבור הוקשו לחטאת וכו'. בפרק איזהו מקומן (דף נ"ה) מקשה על ראייה זו וכי
חטאת מהיכן למדה מעולה דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש אלא מדתני רב מרי
על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם מה עולה קדש קדשים אף זבחי שלמי ציבור קדשי קדשים
מה עולה בצפון אף זבחי שלמי ציבור בצפון. ויש לתמוה למה הניח רבינו פסוק שהוקשו
לעולה והביא פסוק שהוקשו לחטאת דדחינן ליה בגמרא. ושמא יש לדחוק ולומר דהשתא
דאתא קרא דהיקשא דלעולה מהיקשא דחטאת נמי גמרינן וכיון דעיקר שם קדש קדשים
בחטאת הוא דכתיב מש"ה נקט היקשא דחטאת. ועי"ל דלפום מאי דאסיק אדעתיה דחטאת
למדה מעולה בהקש אחיב ליה אלא כדתני רב מרי אבל לפי האמת לא למדה בהיקש אלא
כאילו כתיב בחטאת גופיה בהדיא הוא דהא מפורש דבר הכתוב במקום אשר תשחט העולה
תשחט החטאת והוי כאילו כתוב תשחט החטאת בצפון. ומה שכתב מקום השחיטה הוא מקום
הקבלה. בריש פרק איזהו מקומן (דף מ"ט) קבלה בצפון מנא לן דכתיב ולקח הכהן מדם
החטאת כלומר וילפינן שאר קדשי הקדשים מחטאות. ופירש"י ולקח הכהן בתר ושחט
כתיב ומשמע במקום העולה נמי והך לקיחה קבלה היא דגמר בג"ש בתורת כהנים עכ"ל.
ואיני יודע למה השמיט רבינו ראייה זו:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

קִדְשֵׁי קִדְשִׁים כַּחֲטָאת וְנִשְׁחָטִין בְּמָקוֹם שְׁחִיטָתָהּ. וּמָקוֹם שְׁחִיטָתָהּ הוּא מָקוֹם הַקְּבֵלָה:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"י ה"ג

וְאֵין חֲטָאת וְאִשָּׁם וְשִׁירֵי מִנְחוֹת נֹאֲכָלִין אֶלָּא לְזִכְרֵי כֹהֲנָה * בְּעֶזְרָה וְאִם נֹאֲכָלוּ בְּהִיכָל נֹאֲכָלוּ שְׁנֵאמַר 'לְכָל מִנְחָתָם וּלְכָל חֲטָאתָם וּלְכָל אִשָּׁמָם' בְּקִדְשׁ הַקִּדְשִׁים תֹּאכְלֵנוּ כָּל זָכָר יֹאכֵל אֹתוֹ. וְכֵן שְׁלָמֵי צְבוּר הָרִי הֵן כַּחֲטָאת וְכֹאֲשֶׁם כְּמוֹ שְׂבִיאָרְנוּ:

עין משפט ג.ד. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט ה"א

וְאַחַר שְׂמֵנֵיפָן מוֹלֵחַ הָאֵימורִין וּמְקַטֵּרֵן עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ. אֲבָל הַחֲזָה וְהַשּׁוֹק נֹאֲכָל לְכֹהֲנִים שְׁנֵאמַר 'כִּי אֵת חֲזָה הַתְּנוּפָה וְאֵת שּׁוֹק הַתְּרוּמָה'. וְשָׂאֵר הַשְּׁלָמִים נֹאֲכָלִים לְבָעָלִים. וְאֵין הַכֹּהֲנִים זֹכִינן בְּחֲזָה וְשּׁוֹק אֶלָּא לְאַחַר הַקֵּטֶר הָאֵימורִין =:

א. כסף משנה: ואין חטאת ואשם ושירי מנחות נאכלים אלא לזכרי כהונה בעזרה. משנה פ' איזהו מקומן (דף נ"ד:). ומ"ש ואם נאכלו בהיכל נאכלו וכו'. בפרק קדשי קדשים (דף ס"ג). ומ"ש וכן שלמי צבור הרי הן כחטאת וכאשם. משנה בפרק איזהו מקומן (דף נ"ד:). ומ"ש כמו שביארנו. הוא בפ"ט:

ב. כסף משנה: ואין הכהנים זוכין בחזה ושוק אלא לאחר הקטר אימורים. ברייתא בר"פ תמיד נשחט (פסחים נ"ט:). יכול יהיו כהנים רשאים בחזה ושוק קודם הקטרת אימורים תלמוד לומר והקטיר הכהן את החלב המזבחה והדר והיה החזה לאהרן ולבניו:

עין משפט ה.

הרמב"ם הל' נזירות פ"ה ה"ב

וְשׁוֹחֵט הַחֲטָאת תְּחִלָּה אַ וְאַחַר כֶּךָ הָעוֹלָה וְאַחַר כֶּךָ שְׁלָמִים וְאַחַר כֶּךָ מְגַלַּח. וְאִם גִּלַּח אַחַר שֶׁשָּׁחַט הַחֲטָאת אוֹ הָעוֹלָה יֵצֵא. וּמִבְּשֵׁל הַשְּׁלָמִים אוֹ שׁוֹלֵקֵן וְלוֹקֵחַ מִן הָרֹטֵב שֶׁל זְבָחֵי הַשְּׁלָמִים וְנוֹתֵן עַל הַשֶּׁעַר וְאַחַר כֶּךָ מִשְׁלִיכוֹ לְאֵשׁ תַּחַת דוֹד הַשְּׁלָמִים. וְאִם הִשְׁלִיכוֹ תַּחַת הַחֲטָאת יֵצֵא:

עין משפט ו.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"ב

פ"צד. קְדָשֵׁי קְדָשִׁים אֵין שׁוֹחֲטִין אוֹתָן וְאֵין מְקַבְּלִין אֶת דָּמָן אֶלָּא בְּצִפּוֹן הַמְּזִבֵּחַ בְּכֹל הַמָּקוֹם שֶׁבְּאַרְנוֹ גְּבוּלוֹתָיו ד

ג. כסף משנה: ומ"ש ושוחט החטאת תחלה וכו'. משנה בפ' שלשה מינים (דף מ"ה) שוחט את השלמים ומגלח עליהם דברי ר"י ור"א אומר לא היה מגלח אלא על החטאת שהחטאת קודמת בכל מקום ורבינו כתב ששוחט החטאת תחלה ואח"כ העולה ואח"כ השלמים ואח"כ מגלח. ויש לתמוה עליו דהא דלא כמאן דאי כר' יהודה ה"ל לשחוט השלמים תחלה ואי כר"א ה"ל לגלח אחר החטאת וע"ק דלדברי שניהם אחר הקרבן הראשון ששוחט מגלח ורבינו כתב שאחר שלשתן מגלח. ונ"ל שלענין שיקדים החטאת פסק כר"א משום דמסתבר טעמיה שהחטאת קודמת בכ"מ ולענין אחר אי זה קרבן מגלח פסק כר' יהודה דאמר שמגלח אחר השלמים משום דהוא מאריה דגמרא טפי מר"א ועוד דכמה תנאי סברי הכי דמגלח אחר השלמים לפיכך פסק ששוחט החטאת ואחר החטאת העולה שבכ"מ הם סמוכות זו לזו בלא הפסק ואח"כ השלמים ומגלח אחריהם ואע"ג דלדברי שניהם אחר שחיטת הקרבן הראשון מגלח לא קפדינן בהכי מאחר שאנו מקיימים שתקדים החטאת ושיגלח אחר שחיטת השלמים וא"א לקיים שני דברים אלו שלא כשיגלח אחר שחיטת שלשתן וכדאמרן: ומבשל השלמים או שולקן. שם (דף מ"ה): במשנה ופירש"י או שולקן שאינו מבושל יפה. ומ"ש ונוטל מן הרוטב וכו'. ברייתא שם. ומ"ש ואח"כ משליכו לאש תחת דוד השלמים ואם השליכו תחת החטאת יצא. ברייתא שם:

ד. כסף משנה: ומ"ש בכל המקום שביארנו גבולותיו בתחלת ספר זה. בפרק ה' מהלכות בית הבחירה. ומ"ש וקדשים קלים שחיטתן וקיבול דמן בכל מקום מן העזרה. בפ' איזהו מקומן (דף נ"ה):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

**בְּתַחֲלַת סֵפֶר זֶה. וְקִדְשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתָן וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָל
מָקוֹם מִן הָעֶזְרָה:**

עין משפט ז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"ו

הָעוֹלָה וְהָאֶשֶׁם וְהַשְּׁלָמִים ה' בֵּין שֵׁל יָחִיד בֵּין שֵׁל צְבוּר
זְרִיקַת דָּם שְׁלֵשֶׁתָן עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ שָׁנָה לְעוֹלָה. וְכִיצַד
הוּא עוֹשֶׂה. כְּשִׁלּוֹקֵחַ הַכֹּהֵן הַדָּם בַּמִּזְרֵק וְזוֹרֵק מִמֶּנּוּ
בַּמִּזְרֵק שְׁתֵּי זְרִיקוֹת עַל שְׁתֵּי זְרוֹיֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶלְכָסוֹן
מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וּלְמִטָּה עַל קֶרֶן מְזֻרְחֵית צְפוֹנִית וְעַל קֶרֶן

ה. כסף משנה: העולה והאשם והשלמים וכו'. בשלשתן שנינו בפרק איזהו מקומן דמן טעון שתי מתנות שהן ד' ואיפליגו תנאי בפירושה ופסק כת"ק דאמר (דף נ"ג:): יכול יזרקנו זריקה אחת ת"ל סביב אי סביב יכול יקיפנו בחוט ת"ל וזרקו הא כיצד כמין ג"ם ופירש"י כמין ג"ם זורק כנגד הפינה מן הכלי והדם מתפשט לשתי רוחות הפינה והרי היא כמין ג"ם אות יונית עשויה ככ"ף פשוטה. ואע"ג דרב ושמואל פליגי התם ואתי שמואל כת"ק ומשמע דרב סבר דלית הלכתא כת"ק וא"כ לא ה"ל למיפסק כשמואל לגבי רב באיסורי י"ל דברייתא לא הוה שמיע לרב דאי הוה שמיע ליה לא הוה פליגי את"ק. ומ"ש רבינו מחצי המזבח ולמטה. בריש קינים עולת בהמה למטה ואם שינה פסול פירוש למטה מחוט הסיקרא שחוגר באמצע המזבח: ומ"ש על קרן מזרחית צפונית וכו'. שם אהא דתנן בעולה דטעונה שתי מתנות שהן ארבע פירש"י שתי מתנות בקרן מזרחית צפונית ובקרן מערבית דרומית שכנגדה באלכסון והכי תנן במסכת תמיד בא לו לקרן מזרחית צפונית נותן מזרחה צפונה מערבית דרומית נותן מערבה דרומה וטעמא משום דקרן מזרחית דרומית לא היה לה יסוד כדאמרינן בשמעתין ועולה טעונה מתן דמה כנגד היסוד וכדרכינן לעיל. ומ"ש וה"ה לאשם. כלומר שגם הוא נאמר בו סביב בפ' צו. ומ"ש ושירי הדם נשפכים על גג היסוד הדרומי. שם (דף נ"ב) אמאי דכתיב בפר כהן משיח ואת כל דם הפר ישפוך אל יסוד מזבח העולה דריש דה"ק תן יסוד למזבח של עולה ופירש"י תן יסוד למזבח של עולה תן תורת שפיכת יסוד שירים להלכות מזבח של עולה שיהא המזבח טעון בעולה ובכל הדמים הניתנין עליו שפיכת שירים אל היסוד אם נשאר בכלי כלום כשזורק ממנו שתי זריקות לשתי קרנות ישפכנו ליסוד ומשום דבעולה לא כתיבי שפיכת שירים איצטריך למילף מהכא. ואמרינן תו התם השתא דכתיב אל יסוד מזבח העולה אגגו דיסוד ופירש"י השתא דכתיב אל יסוד המזבח יסוד שהוא דומה למזבח דהיינו גגו של יסוד:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225 email: minchat.aaa@gmail.com

מְעַרְבִית דְּרוּמִית. וּמִתְכַּוֵּן כְּשִׁיזְרַק הַדָּם עַל הַקֶּרֶן שֶׁיְהִיָּה
הַדָּם מְקִיף עַל הַזְּוִיּוֹת כְּמִין ג'ס. כְּדֵי שְׂיִמָּצֵא הַדָּם שֶׁל
שְׂתֵי מִתְּנוֹת עַל אַרְבָּעָה כְּתָלֵי הַמִּזְבֵּחַ לְפִי שֶׁנֶּאֱמַר בְּעוֹלָה
וּבְשָׁלָמִים 'סְבִיב' וְהוּא הַדִּין לְאֲשֶׁם. וְשִׁירֵי הַדָּם נִשְׁפָּכִין
עַל הַיְסוּד הַדְּרוּמִי:

עין משפט זז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"י ה"ה

וְכֵן הַבְּכוֹר שֶׁהָרִי נֶאֱמַר בּוֹ 'וּבְשָׂרָם יְהִיָּה לָךְ כְּחִזָּה
הַתְּנוּפָה וּכְשׁוֹק הַיָּמִין'. וְכֹל אֵלּוּ הַנְּאֻכָּלִים לְכַהֲנוֹת
נְאֻכָּלִים לְעַבְדֵי הַכֹּהֲנִים וְלַנְּשִׂיָּהֶם כְּתְרוּמָה. וְכֹלֵן נְאֻכָּלִים
בְּכֹל הָעִיר שֶׁנֶּאֱמַר 'אֵת חִזָּה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמָה
תֹּאכְלוּ בְּמָקוֹם טָהוֹר' לֹא נֶאֱמַר בְּהֵן בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ שֶׁהִיא
הָעֶזְרָה אֲלֹא טָהוֹר שֶׁהוּא כֹּל מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל שֶׁכִּנְגְדוֹ
לְדוֹרוֹת יְרוּשָׁלַיִם. וְהוּא הַדִּין לְמַעֲשֵׂר וּפְסַח שֶׁהָרִי הֵן
קָדְשִׁים קָלִים כְּשָׁלָמִים. וְהַחֲלוּנוֹת וְעֻבֵי הַחוּמָה
כְּלַפְנֵימָי:

עין משפט טז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"י ה"ד

חִזָּה וְשׁוֹק שֶׁל שָׁלָמִים נְאֻכָּלִין לְכַהֲנִים זְכָרִים וּנְקִבוֹת ז'
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם 'לָךְ נְתַתִּים וְלִבְנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ'. וְכֵן הַמּוֹרָם

- 1. כסף משנה: ומה שכתב והחלונות ועובי החומה כלפנים. משנה בפרק כיצד צולין (דף פ"ה):
- 2. כסף משנה: חזה ושוק של שלמים וכו' עד שהרי הם קדשים קלים כשלמים. (בפ' איזהו מקומן) [בפ' קרח]:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

מִתּוֹדָה וְהַמּוֹרָם מֵאֵיל נָזִיר שֶׁנֶּאֱמַר 'כֹּל תְּרוֹמַת הַקֹּדְשִׁים
אֲשֶׁר יָרִימוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַה' נִתְּתִי לָךְ וְלִבְנֵיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ':

עין משפט י. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"י ה"ה
עיינ לעיל עין משפט ח

דף נה:

עין משפט א.ב.ג. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"ה

שְׁלָמִים שֶׁשָּׁחַטָן קֹדֶם שִׁפְתָּחוּ דְלִתּוֹת הַהֵיכָל פְּסוּלִין ח
שֶׁנֶּאֱמַר 'פֶּתַח אֶהְל מוֹעֵד' בְּזִמְן שִׁפְתּוֹת. אֶפְלוּ הָיוּ
דְלִתּוֹתָיו מְגִפּוֹת הָרִי זֶה כְּנֻעוּל. אֲבָל הַפְּרֻכָּת שֶׁעָלְיוֹ אֵינָה
פוֹסְלָת:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ה ה"ה

כָּל שֵׁעַר מֵהֵן הָיָה רָחֲבוּ עֶשֶׂר אַמּוֹת ט וְגָבְהוּ עֶשְׂרִים
אַמָּה. וְהָיוּ לוֹ דְלִתּוֹת מְחֻפּוֹת זָהָב. חוּץ מִשֵּׁעַר מְזֻרְחֵי
שָׁהֳיָה מְצֻפָּה נְחֹשֶׁת דּוֹמָה לְזָהָב. וְשֵׁעַר זֶה הוּא הַנִּקְרָא
שֵׁעַר הָעֲלִיּוֹן וְהוּא שֵׁעַר נִיקְנוֹר:

ח. כסף משנה: שלמים ששחטן קודם שיפתחו דלתות ההיכל פסולים וכו'. מימרא בפרק
איזהו מקומן (דף נ"ה:). ומ"ש אפי' היו דלתותיו מוגפות. שם ופירש"י מוגפות סגורות
ולא נעולות. ומ"ש אבל הפרוכת שעליו אינה פוסלת. שם בעיא דאיפשיטא:

ט. כסף משנה: ומ"ש כל שער מהם היה רחבו י' אמות וכו'. בפ"ב דמדות. ומ"ש ושער זה
הוא נקרא שער העליון. ומ"ש והוא שער נקנור. בפ"ק דמדות (מ"ד):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com